

KATEŘINA

LACHMANOVÁ

KARIKATÚRY BOHA

EDÍCIA KRESŤANSKÝ ŽIVOT

EDÍCIA

KREŠŤANSKÝ
ŽIVOT

KATEŘINA
LACHMANOVÁ
KARIKATÚRY BOHA

Spolok svätého Vojtecha
Trnava 2024

ČÍTANIE
S PRIDANOU
HODNOTOU

© Kateřina Lachmanová, Praha 2014

© Spolok sv. Vojtecha – Vojtech, spol. s r. o.,
Trnava 2024

ISBN 978-80-8161-665-5

MOTTO

*„To, čo si mnohí predstavujú
pod pojmom Boh, našťastie neexistuje.“*

Karl Rahner

ÚVOD

Keď chce človek hovoriť o tom, aký Boh je a aký nie je, kráča vždy po tenkom ľade. „Som trochu nesvoj z prednášok na tému falošných predstáv o Bohu, pretože všetky predstavy o Bohu sú falošné,“ dodáva istý autor.¹ Z istého uhla pohľadu mu dávam za pravdu, veď karikatúr Boha by sa dalo nájsť aspoň tolko, koľko je na zemi ľudí, ktorí si o ňom tvoria nejakú predstavu. Boh zo svojej podstaty nekonečne presahuje všetko naše chápanie a všetky naše predstavy. Jeden teológ povedal: „V tomto svetle je akákoľvek teológia len ‚bľabotanie o Bohu‘.“ Nieкто dokonca tvrdí, že keď sa usilujeme opraviť karikatúru Boha, vždy len vyrobíme nejakú ďalšiu, možno aj horšiu, než je tá, ktorú chceme vylepšiť. Boh je skutočne „stále iný“, ľudskými slovami a predstavivosťou ho nedokážeme naplno uchopiť ani vtesnať do pozemských škatuliek. Keby bol ľahko pochopiteľný a uchopiteľný, nebol by to Boh. Apoštol Ján už v úvode svojho evanjelia prehlasuje, že „Boha nikto nikdy nevidel“ (Jn 1, 18). Ján však pokračuje: „Boha nikto nikdy nevidel. Jednorodený Boh, ktorý je v lone Otca, ten o ňom priniesol zvesť“ (Jn 1, 18). Ježiš nám sám krátko pred svojím utrpením slávnostne prisľúbil: „Nenechám vás ako siroty, prídem k vám. V ten deň spoznáte, že ja som vo svojom Otcovi, vy vo mne a ja vo vás. Kto má moje prikázania a zachováva ich, ten ma miluje. A kto miluje mňa, toho bude

milovať môj Otec; aj ja ho budem milovať a zjavím mu seba samého“ (Jn 14, 18 – 21). Tak predsa! Je tu niekto, kto videl Boha a zažil jeho prítomnosť – Ježiš Kristus, Boží Syn. Je tu ten, ktorý sám „prebýva v lone Otca“; pozná teda Božiu podstatu a môže nám o ňom autenticky rozprávať. A nielen rozprávať. Keď ho Filip požiadal, aby im už konečne ukázal Otca, odpovedal veľmi dôrazne: „Filip, toľký čas som s vami, a nepoznáš ma?! Kto vidí mňa, vidí Otca. Ako môžeš hovoriť: ‚Ukáž nám Otca?!‘ Neveríš, že ja som v Otcovi a Otec vo mne? Slová, ktoré vám hovorím, nehovorím sám zo seba“ (Jn 14, 9 – 10).

Ak chceme Boha lepšie poznať, ak sa chceme posúvať od karikatúry k originálu, je múdre pozorne počúvať jeho Syna. Konfrontovať svoje názory a pocity o Bohu s tým, čo o Bohu hovorí Ježiš v evanjeliách. Okrem toho máme k dispozícii svedectvá mnohých Božích priateľov, ktorí Boha milovali celým srdcom a ktorým sa dával poznať tým naj dôvernejším spôsobom, aký umožňuje ľudská obmedzenosť. A hlavne, Otec slúbil, že nikdy neprepočuje prosbu o dar Duha Svätého, ktorý zostáva tým hlavným „reštaurátorom“ nášho obrazu o Bohu.

Téma je spracovaná „ľudovejšou“ formou, aby neodradila čitateľov bez teologického alebo psychologického vzdelania. V prvej časti zaznie niekoľko základných otázok o karikatúrach Boha – čo je ich základnou podstatou, prečo sa nimi vôbec máme zaoberať, kde a ako vznikajú, ako sa odovzdávajú

ďalej a kde máme čerpať, ak ich chceme nejako popraviť. V druhej časti pomenujeme a trochu rozoberieme niekoľko konkrétnych karikatúr, ktoré sú dnes obvykle „v obehu“.